

A közigazgatási szakvizsgarendszer 2022. évi működéséről szóló beszámoló kivonata

A közigazgatási szakvizsgarendszer működését a közigazgatási szakvizsgáról szóló **35/1998. (II. 27.) Korm. rendelet** (a továbbiakban: Korm. rendelet) szabályozza. A Korm. rendelet rendelkezik a jelentkezés módjáról és idejéről, a vizsga menetéről, a vizsga díjáról, a vizsgabizottság tagjainak feladat- és hatásköréről, valamint egyéb részletszabályokról.

A közigazgatási szakvizsga célja, hogy a felsőfokú végzettségű tisztviselő olyan általános közigazgatási ismeretekre tegyen szert, amelyek birtokában **a közigazgatási szervek széles körében és minden szintjén alkalmassá válik a közhatalmi típusú döntések törvényes** – a közigazgatás céljaival összhangban álló, a közigazgatás eszközrendszerét hatékonyan felhasználó – **előkészítésére, illetve meghozatalára.**

A közigazgatási szakvizsga a közzolgálati továbbképzési rendszer részeként működik. A vizsgakötelezettség jogszabály által meghatározott tisztviselői körre terjed ki.¹

1. Vizsgaszervezés

A közigazgatási szakvizsgák szervezése a **fővárosi és vármegyei kormányhivatalok**, valamint a **Nemzeti Közzolgálati Egyetem** (a továbbiakban: NKE) által (a továbbiakban együtt: vizsgaszervezők) valósul meg országos szinten.

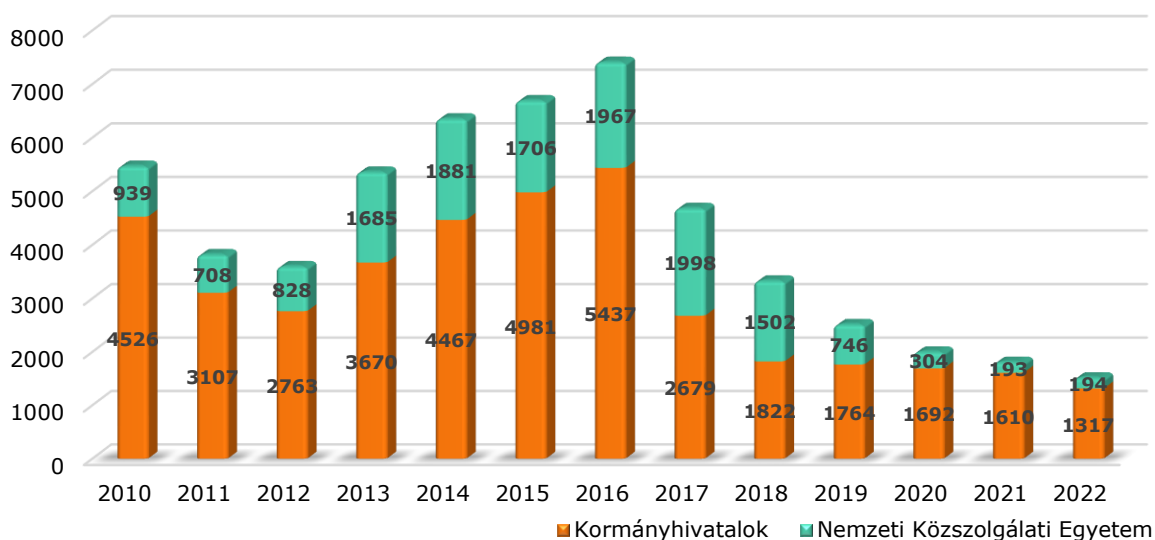
Jelentkezni a ProBono felületén keresztül lehetséges, ahol a munkáltató az illetékes vizsgaszervező által meghirdetett vizsgaidőszakok közül választhatja ki a leginkább megfelelőt. Közigazgatási szakvizsgára azt a tisztviselőt tudja jelentkeztetni, akinek a szakvizsga szerepel az egyéni továbbképzési tervében.

¹ A közzolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Kttv.) hatálya alá tartozó pályakezdként kinevezett köztisztviselőnek, kormánytisztviselőnek a tanácsos besorolási fokozatba soroláshoz közigazgatási szakvizsgát kell tennie. A kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény (Kit.), valamint a különleges jogállású szervekről és az általuk foglalkoztatottak jogállásáról szóló 2019. évi CVII. törvény (Küt.) a munkáltató mérlegelésére bizza a szakvizsga-kötelezettség előírását.

2. Jelentkezői létszám

2022-ben a szakvizsgára **jelentkezők száma országos viszonylatban 1.511 fő**, ebből az NKE-hez jelentkező tisztviselők száma összesen 194 fő volt. Az NKE területi illetékességi körébe tartozó központi kormányzati igazgatási szervek esetében a munkáltató határozza meg az álláshely betöltéséhez szükséges feltételeket, így adott esetben a közigazgatási szakvizsga letételének kötelezettségét is. Általánosságban elmondható, hogy a minisztériumi tisztviselőkre vonatkozóan a munkáltató nem ír elő szakvizsgaletételi kötelezettséget, így az NKE-hez elsősorban a központi hivatalok tisztviselői jelentkeznek szakvizsgára.

A kormányhivatalok területi illetékességi körébe tartozó jelentkezők száma 1.317 fő volt. A kormányhivatalok esetében a jelentkezői létszámadatok eddig minimális csökkenéssel, de stagnálást mutatnak (az éves jelentkezői létszámok 1.800 és 1.600 fő között mozogtak a 2018–2022 közötti időszakban), tekintettel arra, hogy a kormányhivatali vizsgaszervezők elsősorban az önkormányzatoknál foglalkoztatott tisztviselők szakvizsgáinak szervezését bonyolítják le, akik esetében egyrészt az előmenetelhez, másrészt a vezetői kinevezés megtartásához szükséges a közigazgatási szakvizsga megléte.

1. sz. ábra: A közigazgatási szakvizsgára jelentkezők számának alakulása (2010-2022)
(Forrás: ProBono, illetve a korábbi évek beszámolóí alapján)

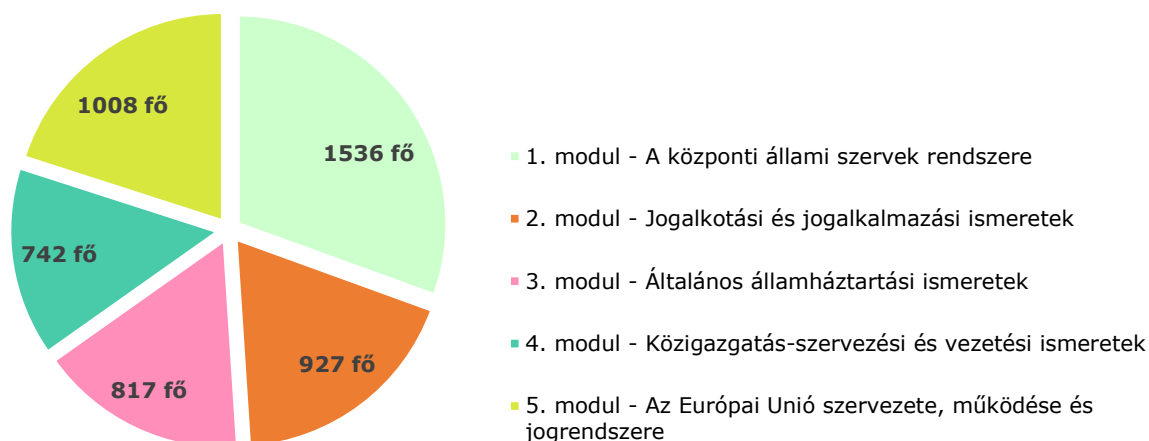
3. Felkészítő programok szervezése

A vizsgaszervezők a jelentkezők számára – az eredményes felkészülés céljából, az NKE által kidolgozott program szerint – jelenléti, illetve online felkészítő tanfolyamokat szerveztek a kötelező és a választott vizsgatárgyakból. (A részvétel nem kötelező, nem feltétele a vizsgára bocsátásnak.) Az önálló felkészülést **videóprezentációk** segítették. A vizsgaszervezők országosan összesen **99 felkészítő tanfolyamot** tartottak. Ennek 20%-át a fővárosi székhelyű vizsgaszervezők szervezték.

A kötelező tárgyi felkészítőknél a részvételi arány 84,5%-os volt – 1.233 fő jelentkezőből 1.042 fő vett részt ténylegesen a felkészítő tanfolyamon –, míg **a választott tárgyi felkészítők esetében 78,8%-os részvételi arányt** mértünk, ami 1.235 fő jelentkezőből 973 fő részvételét jelentette.

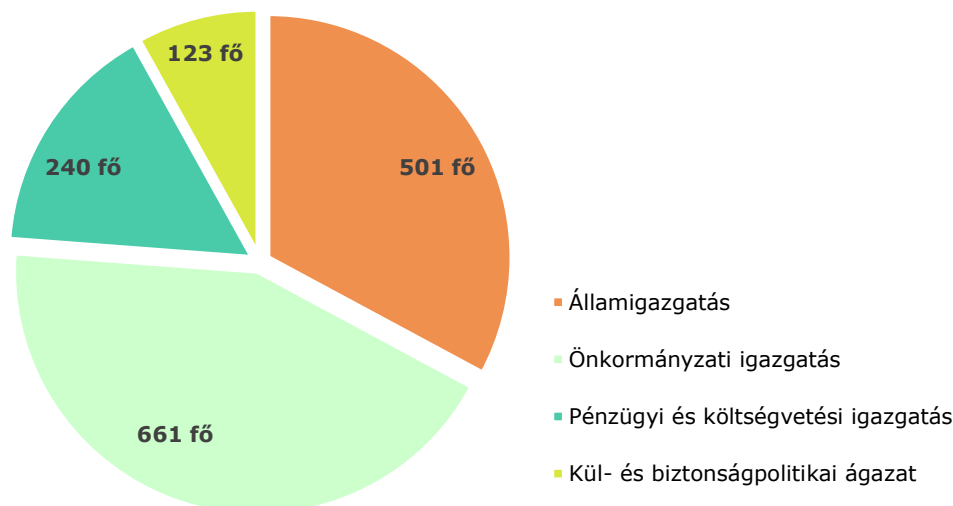
Az önálló felkészülés támogatásához az NKE **online tananyagot is biztosított** videóprezentációs előadások formájában – mind a kötelező, mind a választott tárgyi tananyagok feldolgozására –, melyeket a ProBono rendszer Önjelesztés oldalán értek el a vizsgára felkészülők.

Az online tananyagok népszerűsége igen magas értéket mutat, hiszen az *Általános közigazgatási ismeretek* öt modulból álló kötelező tárgyi felkészítő előadások anyagát – kifejlesztésük óta – **átlagosan több mint 1.100 fő tekintette meg** (modulenként átlagosan 742–1.536 fő).

2. sz. ábra: A kötelező tárgyi modulok videóprezentációs anyagait 2022 decemberéig megtekintő tisztviselők létszáma (Forrás: ProBono 2023. 01. 05.)

A választott tárgyak közül az *Önkormányzati igazgatás* és az *Államigazgatás* felkészítő előadásait tekintették meg a legtöbben (501, illetve 661 fő), ami egyenes arányban áll azzal, hogy a tisztviselők elsősorban e két vizsgatárgyat választják.

3. sz. ábra: A választott tárgyi modulok videóprezentációs anyagait 2022 decemberéig megtekintő tisztviselők létszáma (Forrás: ProBono 2023. 01. 05.)

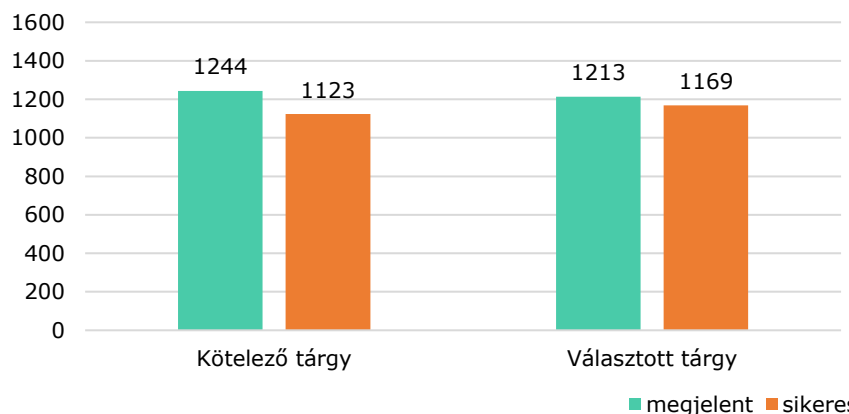
A vizsgaszervezők országosan **146 fő oktató közreműködésével** bonyolították le a szakvizsgára felkészítő tanfolyamokat.

Az NKE a 2022. évben a Microsoft Teams online platformon keresztül szervezte meg mind a kötelező tárgyi, mind a választott tárgyi felkészítő képzéseket, a kormányhivatali vizsgaszervezők pedig jelenléti képzéseket tartottak (online felkészítőket nem szerveztek).

4. Vizsgaeredmények

A kötelező tárgyi vizsgára jelentkező 1.506 főből 1.244 fő, míg a választott tárgyi vizsgára jelentkező 1.435 fő jelentkezőből 1.213 fő vett részt a vizsgán, ami mindkét vizsgarészt tekintve a vizsgára jelentkezők 83–85%-át jelentette.

2022-ben országosan **1.135 fő teljesítette sikeresen a közigazgatási szakvizsgát.** (Ez a vizsgabizonyítvánnyal rendelkezők száma.) A sikeresen vizsgázók aránya a vizsgán megjelentek 90%-a.

4. sz. ábra: 2022. évben a kötelező és választott tárgyi szakvizsgák sikeressége a vizsgázók körében (Forrás: ProBono, 2023. 01. 05.)

A vizsgázók felkészültsége az elért eredmények alapján közepes átlagot mutat – 3,3-as átlaggal –, amely közel azonos a vizsgázók előző évi tanulmányi átlagával (3,1–3,3).

5. Vizsgabizottságok

2022-ben országosan mindösszesen **171 vizsgabizottság**, ebből 82 kötelező és 89 választott tárgyi vizsgabizottság működött közre a szakvizsgáztatásban. A vizsgabizottságok munkájában országosan **215 vizsgáztató** vett részt elnöki vagy tagi minőségben. A vizsgabizottságok munkáját minden esetben vizsgabiztos segítette.

A Közigazgatási Továbbképzési Kollégium (a továbbiakban: KTK) elnöke szükség szerint, de legalább két évente pályázatot ír ki az **Országos Közigazgatási Vizsgabizottság** (a továbbiakban: OKV) tagjainak kinevezése céljából ügykezelői alapvizsga és közigazgatási szakvizsga vizsgáztatói és oktatói szerepkörökre. A sikeresen pályázók az OKV tagjaként jogosultságot szereznek arra, hogy az ügykezelői alapvizsgán és/vagy a közigazgatási szakvizsgán vizsgáztatóként működjenek közre, illetve a közigazgatási szakvizsgák felkészítő tanfolyamain oktatói tevékenységet lássanak el.

A KTK elnöke 2022 októberében döntött az OKV-tagság megújításáról. (A pályázat a megújítás mellett új tagok jelentkezésére is lehetőséget adott.) **A megújított tagság 2023. január 1-től 2024. december 31-ig érvényes.**

A benyújtott pályázatok mindegyike sikeres volt, országosan 349 oktató és 420 vizsgáztató nyert el jogosultságot a pályázat útján.

6. Tananyagfejlesztés

Az NKE jogszabályban rögzített feladata – a képzési és vizsgaszervezési tevékenységeken túl – a tananyag fejlesztése és hatályosítása.

A 2022. évi tananyagfejlesztés keretében **a közigazgatási szakvizsga valamennyi kötelező és választható tárgya** (a választható tárgyak közül a Gazdasági igazgatást leszámítva) **módosításra került**, tekintettel a legutóbbi hatályosítás óta bekövetkezett jogszabályváltozásokra.

A jogszabályi kötelezettségeken alapuló hatályosítás a 2023. január 31-ig kihirdetett jogszabályok figyelembevételével zárult le. 2023. március 15-ét követően a felkészítés és a számonkérés (az ismétlő és a halasztott vizsgák esetében is) már a hatályosított tananyag alapján történik.

7. Az elégedettségmérés eredményei

A legjobb értékelést az oktatói munka és a szervezés területei kapták: mindkét kérdéscsoportban 96% feletti az eredmény. A tananyagmennyiséggel, illetve az elsajátításhoz rendelkezésre álló idővel való elégedettség 69,7%, illetve 71,1% volt. A tananyag munkahelyi hasznosíthatóságát érintően 72%-os elégedettségi értéket mértünk.